

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Jonas Tolf
Telefon: 08-508 28 943
Fax: 08-508 28 808
E:post: jonas.tolf@miljo.stockholm.se

MHN 2006-06-13 p 5

Miljö- och hälsoutredning för målstyrd verksamhet

Rapport från Miljöförvaltningen

Förslag till beslut

1. Godkänna anmälan av miljö- och hälsoutredningen, delrapport 1.
2. Godkänna anmälan av miljö- och hälsoutredningens värderingar, delrapport 2.
3. Informera Kommunstyrelsen samt berörda nämnder och bolagsstyrelser om den färdigställda utredningen som ett kunskapsunderlag för miljöarbetet i staden.
4. Överlämna den färdigställda utredningen till Stockholms kranskommuner för kännedom.
5. Överlämna den färdigställda utredningen till Stadsledningskontoret som underlag för ekologiska aspekter och miljöbedömningar i det fortsatta arbetet med Vision 2030.

Carl-Lennart Åstedt

Margareta Widell

Birgitta Björk

Urban Jonsson

Gustaf Landahl

Bakgrund

Förvaltningen har genomfört en miljö- och hälsoutredning för att samla och strukturera kunskap och kunskapsbrister om miljö- och hälsosituationen i Stockholm. Utredningen är uppdelad i två delar, en del som är en faktasammanställning (delrapport 1) och en del som är en värderingsdel (delrapport 2). Den nya miljö- och hälsoutredningen kommer att ersätta den miljöutredning som togs fram 1999 och som ligger till grund för innevarande miljöprogram samt den målstyrda tillsynsplaneringen. Anledningen till att en ny miljö- och hälsoutredning tagits fram på förvaltningen är att den tidigare miljöutredningen delvis har blivit inaktuell samt att den inte omfattar förvaltningens hela bredd med miljö- och hälsoarbete. Den nya utredningen omfattar samtliga förvaltningens verksamhetsområden utom djurskydd. Avsikten är att utredningen ska kompletteras med djurskydd vid nästkommande uppdatering.

Utredningens struktur och utformning

Utredningen är strukturerad utifrån 15 miljö- och hälsomål varav tio har anknytning till de nationella miljö kvalitetsmålen. I faktasammanställningen (delrapport 1) beskrivs under vardera mål miljö- och hälsosituationen i Stockholm utifrån det tillstånd som råder samt de effekter på miljö och hälsa som tillståndet ger upphov till. Vidare beskrivs den pågående påverkan, t.ex. omgivningsbuller, och om risk för påverkan föreligger. Risk för påverkan är sådan påverkan som kan ske vid t.ex. utbrott av smitta och plötsliga utsläpp från industrier. I utredningen identifieras vilka källor och aktiviteter som står för påverkan eller ger upphov till risk för påverkan liksom vilka aktörer som är kopplade till källorna. Under varje mål finns även en sammanställning av kunskapsbrister samt en beskrivning av pågående miljö- och hälsoarbete internationellt, nationellt, regionalt och lokalt.

Utredningens delrapport 2 är en sammanställning av värderingar av påverkansfaktorer och källor samt en sammanställning av kunskapsbrister. Kunskapsbristerna har ännu inte värderats. Samtliga värderingar har utförts utifrån en värderingsmodell som utarbetats på förvaltningen. Värderingsmodellen är uppdelad i en del för värdering av pågående påverkan och en del för värdering av risk för påverkan. Förvaltningen har låtit en oberoende konsult med lång erfarenhet av värderingsmodeller för miljöledningssystem granska värderingsmodellen. Konsulten har bidragit med smärre förändringar till modellen och konstaterat att modellen svarar mot de krav som ställs på värderingar i miljöledningsstandarden ISO 14 001. Värderingsmodellen framgår av bilaga 2.

Värderingarna som redovisas i sammanställningen ska ses som ett systematiskt sätt att sortera påverkansfaktorer samt källor och aktiviteter utifrån den påverkan de ger på möjligheten att nå målen. Som framgår av värderingsmodellen har källorna delats in i tre kategorier; högprioriterade, medelhögt prioriterade och lågt prioriterade. Någon värdering mellan målen har inte gjorts.

Genomförandeprocess

Miljö- och hälsoutredningen har genomförts i en bred process inom förvaltningen. Utredningen har letts av en arbetsgrupp med representanter från miljöövervakningen livsmedelskontrollen, hälsoskydd samt plan och miljö. För varje målområde har en ansvarig specialist utsetts som målsansvarig. Den målsansvarige har tillsammans med övriga specialister inom området sammanställt fakta och skrivit respektive kapitel. Texterna har därefter granskats av en redigeringsgrupp för att få en enhetlig utformning.

Värderingarna har genomförts av målsansvariga i samråd med övriga områdesspecialister. I varje värderingsgrupp har en deltagare från den arbetsgrupp som lett arbetet deltagit. För att säkerställa likvärdiga värderingar har värderingarna utgått från modellen med en ansvarig som lett värderingsarbetet för samtliga mål. Sammantaget har ett trettiotal medarbetare på förvaltningen deltagit i framtagandet av miljö- och hälsoutredningen.

Efter det att värderingar genomförts och sammanställts har förvaltningens ledningsgrupp gått igenom och granskat samtliga värderingar. Ledningsgruppens synpunkter har inarbetats i den bilagda utredningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att miljö- och hälsoutredningen utgör ett av flera viktiga underlag för förvaltningens verksamhetsplanering. Utredningen utgör en sammanställning av fakta om tillståndet i Stockholm under de femton miljö- och hälsomålen och redovisar på ett transparent och systematiskt sätt vilka källor som bör prioriteras i förvaltningens arbete för att bidra till att målen nås. Miljö- och hälsoutredningen utgör därför ett strategiskt planeringsunderlag tillsammans med lagstiftningens krav på förvaltningens verksamhet och de uppdrag som ges via budgeten.

Förvaltningen avser att i ett första skede använda miljö- och hälsoutredningen som underlag för den målstyrda tillsynsplaneringen som har påbörjats under första halvåret 2006. I ett senare skede avser förvaltningen att utredningen ska ingå som underlag för målstyrd planering av miljöövervakningens verksamhet. Förvaltningen har även för avsikt att utredningen ska utgöra underlag för framskrivande av kommande strategiska ärenden. Utredningen bör även utgöra underlag för stadens programarbete som har koppling till miljö- och hälsomålen.

Miljö- och hälsoutredningen har utförts så att den motsvarar kraven på en miljöutredning i ett miljöledningssystem enligt ISO 14001. Om ett framtida beslut tas om att certifiera förvaltningens verksamhet enligt ISO 14001 har en stor del av certifieringsarbetet genomförts i och med framtagandet av miljö- och hälsoutredningen.

Förvaltningen vill understryka att utredningen för närvarande är i form av utkast. Texter kommer att redigeras och utredningen kommer att formgivas för att bli mer lättläst. Efter redigering och formgivning anser förvaltningen att utredningens faktadel bör publiceras på förvaltningens hemsida för att göra den tillgänglig för allmänheten.

Förvaltningen kan konstatera att ett gediget arbete utförts vid framtagandet av utredningen. Förvaltningen har för avsikt att årligen aktualisera utredningen och att vart fjärde år genomföra en större genomgång och uppdatering. De större uppdateringarna bör samordnas med styrprocessens fyraårscykler som föreslagits i VU-projektet. Närmare resursbehov kommer att redovisas i samband med budget/verksamhetsplan för 2007.

Mot ovanstående bakgrund föreslår förvaltningen att nämnden godkänner förvaltningens anmälan av rapporten och de värderingar som genomförts samt att förvaltningen ges i uppdrag att informera Kommunstyrelsen samt berörda nämnder och bolagsstyrelser om den färdigställda utredningen som ett kunskapsunderlag för miljöarbetet i staden. Vidare föreslår förvaltningen att nämnden godkänner att den färdigställda utredningen överlämnas till Stockholms kranskommuner för kännedom liksom att den överlämnas till Stadsledningskontoret som underlag för ekologiska aspekter och miljöbedömningar i det fortsatta arbetet med Vision 2030.

I framtagande av utlåtandet har enhetscheferna Gunilla Sallhed på Hälso- och sjukvård och Ulf Mohlander på Miljöövervakningen deltagit.

SLUT

Bilagor:

Bilaga 1 Miljö- och hälsoutredning, delrapport 1.

Bilaga 2 Miljö- och hälsoutredning, delrapport 2.